

Những điều cần biết về việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản

(What women should know about hysterectomy)

Hàng năm ở Úc có hàng ngàn phụ nữ được cho biết họ cần được giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản, đặc biệt là cắt bỏ tử cung (dạ con). Mặc dù phương pháp này thường được dùng để trị một số các chứng bệnh ở phụ nữ, nhưng có nhiều người vẫn còn hiểu lầm mục đích của nó.

Tại sao phụ nữ lại cần được chữa trị bằng phương pháp này?

Vào những năm tháng gần đến giai đoạn tắt kinh (nghĩa là giai đoạn kinh nguyệt của người phụ nữ không còn xuất hiện nữa), nhiều phụ nữ bị băng huyết vùng âm đạo, lắm khi không biết nguyên nhân do đâu, hoặc không biết khi nào. Nguyên nhân có thể là do sự thay đổi của các kích thích tố trong cơ thể hoặc do các bướu mọc trong tử cung (các bướu này không phải là bướu ung thư). Mặc dù các bướu kể trên không gây ảnh hưởng nào trầm trọng đến sức khỏe, chúng có thể gây ra băng huyết, và những rắc rối khác. Những nguyên nhân khác đưa đến chuyện phải giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản gồm ung thư tử cung, buồng trứng và cổ tử cung.

Việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản có nhất thiết phải cắt bỏ luôn buồng trứng không?

Không. Buồng trứng chỉ cần phải cắt bỏ khi chúng bị bệnh, hoặc nếu người đàn bà đã tắt kinh. Cắt bỏ buồng trứng vào giai đoạn này sẽ tránh được rất nhiều nguy cơ bị chứng ung thư buồng trứng trong tương lai. Đối với các phụ nữ còn trẻ, chưa đến tuổi tắt kinh, việc cắt bỏ buồng trứng sẽ gây ra việc tắt kinh sớm và đột ngột. Những phụ nữ còn trẻ và hiện đang ở trong trường hợp vừa kể, nên hỏi ý kiến bác sĩ về phương pháp trị liệu bằng kích thích tố (HRT)

Việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản có phải là phương pháp duy nhất không?

Mặc dù việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản rất cần thiết để giải quyết các trường hợp ung thư, nhưng bất đắc dĩ lắm người ta mới phải xử dụng nó để giải quyết các vấn đề như băng huyết hoặc bướu tử cung. Quý vị có thể thảo luận với bác sĩ riêng của mình về việc lựa chọn các phương pháp khác như cắt bỏ các bướu trong tử cung, hoặc làm giảm hay tránh các trường hợp bị băng huyết bằng phương pháp trị liệu bằng kích thích tố hay cắt bỏ màng nhầy trong tử cung.

Việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản được thực hiện cách nào?

Có nhiều phương pháp khác nhau, và mỗi phương pháp lại có các điểm lợi và hại riêng. Quý vị nên thảo luận với bác sĩ trước

- Giải phẫu qua đường bụng (Abdominal Hysterectomy) - đây là phương pháp cắt bỏ tử cung bằng cách rạch một đường ngang gần sát vùng xương mu. Phương pháp giải phẫu này được thực hiện ở phần bụng dưới và bác sĩ sẽ cắt bỏ tử cung và cổ tử cung. Một phương pháp ít thông dụng hơn gọi là *giải phẫu bán phần* (subtotal hysterectomy) sẽ không đụng chạm gì đến cổ tử cung.
- Giải phẫu qua đường âm đạo (Vaginal Hysterectomy) - đây là phương pháp cắt bỏ tử cung qua ngõ âm đạo. Phương pháp này sẽ không để lại các vết sẹo.

Hậu quả của việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản như thế nào?

Cắt bỏ tử cung có nghĩa là kinh nguyệt sẽ không còn xuất hiện nữa và người đàn bà sẽ không bao giờ còn thụ thai được. Nhiều dư luận cho rằng sau khi giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản, người bị cắt sẽ lên cân và thay đổi tính nết. Điều này không đúng. Tuy nhiên có nhiều phụ nữ, đặc biệt là các phụ nữ còn trẻ, có thể sẽ thấy buồn vì họ không còn sinh con được nữa. Ngoài ra, sau khi giải phẫu, nếu có thấy xuống tinh thần thì cũng là chuyện bình thường. Nhiều người thấy thảo luận vấn đề này với bác sĩ gia đình hay bác sĩ điều trị cho mình cũng giúp họ thấy nguôi ngoai và an tâm hơn. Quý vị còn có thể đến

nhờ sự giúp đỡ của các cơ quan thuộc địa phương như trung tâm y tế phụ nữ, trung tâm kế hoạch hóa gia đình, hoặc trung tâm y tế cộng đồng địa phương.

Sau khi giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản, chừng bao lâu người bệnh sẽ hoàn toàn bình phục?

- Nếu dùng phương pháp giải phẫu qua đường bụng, quý vị phải nằm lại tại bệnh viện khoảng năm ngày và phải mất từ sáu đến tám tuần lễ mới hoàn toàn bình phục.
- Nếu được giải phẫu qua đường âm đạo, quý vị chỉ nằm lại bệnh viện chừng hai ngày và mất khoảng bốn tuần thì bình phục.

Sau khi giải phẫu xong, chừng bao lâu quý vị mới có thể tiếp tục việc chăn gối?

Khoảng từ sáu đến tám tuần. Việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản không ảnh hưởng gì đến chuyện chăn gối của người phụ nữ, hoặc khả năng đạt khoái cảm của họ cả. Những ai bị rắc rối với chuyện băng huyết hoặc cảm thấy khó chịu khi giao hợp sẽ tìm thấy sự thích thú trong việc chăn gối hơn sau khi được giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản.

Việc thử ngừa ung thư cổ tử cung sau khi giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản?

Những phụ nữ được giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản, nhưng không cắt bỏ cổ tử cung, vẫn nên tiếp tục đi thử ngừa ung thư cổ tử cung thường xuyên cứ hai năm một lần hoặc nếu được bác sĩ khuyên. Nếu thấy sau khi được giải phẫu một thời gian mà vẫn tiếp tục ra máu, quý vị cũng cần đến bác sĩ để nhờ khám. Muốn biết thêm chi tiết về việc giải phẫu cắt bỏ bộ phận sinh sản, quý vị nên hỏi bác sĩ gia đình hoặc thảo luận với nhân viên tại trung tâm y tế phụ nữ địa phương.

Nếu không thạo Anh Ngữ, quý vị nên gọi điện thoại cho Ban Thông Ngôn Qua Điện Thoại (TIS), ở số 131450 trước, nhờ họ liên lạc giúp mình.

Muốn có tài liệu liên quan đến các vấn đề y học thường thức bằng Việt Ngữ, quý vị có thể liên lạc với Trung Tâm Hướng Dẫn và Giáo Dục Y Tế Đa Văn Hóa Multicultural Communication) trên hệ thống liên mạng, theo địa chỉ dưới đây:

<http://www.mhcs.health.nsw.gov.au>

Địa chỉ và số điện thoại tại các nơi nêu trên hoàn toàn chính xác trong lúc bài này được viết. Tuy nhiên vì các chi tiết này thường thay đổi, muốn cho chắc chắn xin quý vị xem lại trong niên giám điện thoại.